

[Gade]

For problemerne er jo de samme. Det var UNCED's generalsekretær, Maurice Strong, der beskrev forskellen i forbrug af ressourcer og dermed i realiteten af retten til at bruge af atmosfæren. Han beskrev den således:

»Metropolen Los Angeles kræver flere ressourcer og har et større energiforbrug end hele den indiske nation tilsammen. Der er en utrolig modsætning mellem Nord's bekymring over befolkningstilvækstens miljømæssige skadevirkninger og så dette faktum.«

Jeg vil ikke bagatellisere miljøproblemerne ved at henvise til befolkningstilvæksten. De er der, og de er store, men det hensynsløse forbrug af ressourcer, som sker i den rige del af verden, er det, der i dag truer med et regulært økologisk sammenbrud, hvis vi ikke får vendt skuden de næste 10 år.

Energisektoren er helt afgørende på det her punkt. Knap 60 pct. af den menneskeskabte forøgelse af drivhuseffekten skyldes udslippet af CO₂, heraf 80 pct. fra afbrænding af fossile energikilder. I øvrigt er energisektorens samlede bidrag ca. halvdelen af den menneskeskabte forøgelse af drivhuseffekten. Det viser behovet for yderligere fremskridt inden for energiområdet.

Jeg tror, det er nødvendigt at sige ligeud i dag, at den globale satsning, der nødvendigvis må gennemføres, betyder, at der bliver tale om nedgang i det, der kaldes traditionel levestandard, altså færre muligheder for at forpuste luften i Europa i egen bil til Rivieraen, men derimod bedre og billigere kollektiv trafik, hvis vi kan lave omstillingen. Vi kan skabe højere livskvalitet, bedre miljø og samtidig satse på en vækst i beskæftigelsen. Alene omstilling af produktionen, oprydning efter tidligere miljøskader og satsning på vedvarende energi, energibesparelser, jernbanetrafik, økologisk landbrug, vandbesparelser og byøkologi vil skabe i tusindvis af nye arbejdspladser og bedre levevilkår – men altså ikke nødvendigvis det, vi i dag forstår ved traditionel velstand.

Vi mangler i Danmark og i det hele taget et afgørende opgør med den måde, økonomien styres på. Der savnes et afgørende gennembrud i den økonomiske og samfundsmæssige styring, som kan gøre det muligt at dreje kloben ind på en miljømæssigt bæredygtig kurs. Det betyder, at vi skal gøre op med det traditionelle vækstbegreb, og jeg synes, at De Kon-

servatives ordfører her siger noget, som jeg mener er forkert, når betragtningen om vækst lyder, som den lyder. I hvert fald når vi slet ikke ned til det, vi egentlig skulle snakke om.

Jeg har før givet nogle bud på, hvordan man kan lave denne omstilling, og hvordan man kan introducere et helt andet begrebsapparat end den traditionelle vækst. Jeg tror, vi skal gøre os klart, at det er nødvendigt med et opgør her, også for at følge Rio effektivt op.

Hvordan følger vi så op på Rio? Først i forhold til udlandet:

Det er naturligvis vigtigt, at vi ratificerer, hvad der ligger. Vi lægger afgørende vægt på, at Danmark placerer sig internationalt som forkæmpere for energibesparelser og vedvarende energi. Vi er selv i spidsen på dette område, måske det eneste, hvor vi er verdensmestre. Lad os udnytte det politisk, og da også i vores egen politik! Det skal bruges som platform for en indsats i FN og andre steder for at styrke den vedvarende energi.

På græsrodsplan skal vi sørge for, at der i det nye år kommer støtte til etablering af et globalt netværk for græsrodsaktivister på dette område. Jeg bemærkede, at Socialdemokratiets ordfører også var inde på samme tanke, og det glæder mig.

I Danmark bør der samarbejdes mere aktivt mellem ministerier, energibevægelser og den industri, som producerer til vedvarende energi, og som satser på energibesparelser. Vi skal have placeret Danmark på verdenskortet som landet for vedvarende energi.

I EF skal vi presse på for en opfølgning efter Rio. I samarbejde med de nordiske lande skal vi bygge på erfaringerne fra Rio. I Rio lærte vi jo, hvor vennerne var, når det kom til stykket.

Op så herhjemme. I SF har vi opstillet en 7-punkts-plan, og jeg skal gennemgå den:

Statsministeren var inde på vores handlingsplaner. Jeg forstod nærmest, at de var gode, som de var. Jeg vil gerne læse op fra en rapport, som Danmarks Miljøundersøgelser har lavet, hvor man analyserer den danske miljøpolitik. Hvad står der om trafikhandlingsplanen her? Der står:

»Et problem med handlingsplanen er imidlertid, at de foreslåede initiativer er formuleret så uforpligtende, at man kan frygte, at handlingsplanen ikke vil blive fulgt så tæt af konkrete politiske initiativer, som en gennemførelse af de opstillede mål kræver.«